

Prevodi dijaloga

---

1. lekcija

Muzika je super!

Najprije ćete čuti odlomak iz pjesme koju je pjevala Marlene Dietrich (1901 – 1992), slavna glumica i pjevačica. Tekst pjesme nije preveden iz pravnih razloga.

Nekoliko ljudi na ulici sluša jednog uličnog muzičara i komentariše muziku (scena 1):

1. žena: Ah, što je lijepo!
2. žena: Fantastično!
1. mladić: Da, muzika je super!

Jedan od slušalaca traži cigaretu (scena 2):

2. mladić: Imaš li jednu cigaretu za mene?
1. mladić: Šta hoćeš?
2. mladić: Imaš li cigaretu za mene?
1. mladić: Da – evo.

Sada bi želio da dobije i vatre (scena 3):

2. mladić: Imaš li i vatre?
1. mladić: Vatre? Ne, nemam.
Muškarac: Čekajte, evo, ja imam vatre.
2. mladić: Hvala!

2. lekcija

Moje ime je Ex

U drugoj lekciji predstavljaju se glavni likovi kursa. Gđa Berger, upraviteljka, šefica hotela, počinje:

- Gđa Berger: Dakle, moje prezime je Berger. Lisa Berger. Ja sam ovde šefica – šefica Hotela Evropa.
Ex: Ona veoma rado pjeva!
Gđa Berger: Da, to je tačno!

Zatim se predstavlja Ex, fantastičin ženski lik.

Ex: Svako zna, kako se zovem ja.
Ex je moje ime – i dama sam prava.
Niko me ne vidi, to razumjet nije lako
Ali da me čuje – dobro može svako!
Andreas: A i zna da smeta, tu joj nema ravnog.

Treći lik je Andreas Schäfer. On je portir u hotelu „Evropa“. Osim toga, studira novinarstvo.

Andreas: Pa, ja sam Andreas. Andreas Schäfer. I ja radim u hotelu Evropa.
Ovdje sam portir.
Ex: Ali, ti i studiraš!
Andreas: Pa jasno, Ex, – to znam i sam!
Ex: Ali ne i svi slušaoci.
Andreas: E, pa sada znaju! Ja sam Andreas Schäfer, radim kao portir i studiram novinarstvo. Je li sada dobro?
Ex: *(samo se nakašljala)*

Hanna Clasen je sobarica u hotelu „Evropa“

Hanna: Jesam li ja na redu?
Ex: Da!
Hanna: Pa, ja sam Hanna. Hanna Clasen. Ja sam sobarica u hotelu Evropa. Volim posao ovdje. U hotel dolazi toliko ljudi.
Ex: *(Malo se rugajući)* I uvijek su fini!

Dr. Thürmann, stalni gost hotela „Evropa“, živi u Berlinu.

Dr. Thürmann: Pa, sad – ne uvijek! Ali ja, ja sam takav čovjek – ljubazan i – pomalo i star. Gost sam hotela Evropa. Često sam u Aachenu. Inače živim u Berlinu.
Ex: *(nestrljivo)* Vaše ime!
Dr. Thürmann: Molim?
Ex: Kako se zovete?
Dr. Thürmann: Ah, tako – da. Prezivam se Thürmann.
Ex: Da, to je dr. Thürmann. On malo slabije čuje.

3. lekcija

Hoćeš li me povesti sa sobom?

Andreas ima slobodan vikend. Oprašta se od kolega na poslu. Voziće za Brisel (Brukselles) i povest će i Hannu.

Andreas: Onda – prijatan vikend, gdo Berger!
Gđa Berger: Hvala, takođe! I dobru zabavu u Briselu!
Andreas: Hvala.

Hanna: Šta? Voziš za Brisel?!
 Andreas: Da, imam tamo jedan termin.
 Hanna: Reci mi, voziš li auto?
 Andreas: Da.
 Hanna: Željela bih da posjetim jednu prijateljicu u Briselu?
 Hoćeš li me povesti sa sobom?
 Andreas: Naravno! Polazimo sutra ujutro u osam. Doći ću po tebe kući.
 Hanna: To je sjajno! Mnogo ti hvala, Andrease. Do sutra.
 Andreas: Do sutra!

Tokom vožnje, nailaze na saobraćajnu kontrolu: Andreas je vozio prebrzo.

Andreas: Oh ne, samo nam je ovo trebalo!
 Hanna: Šta?
 Andreas: Policija! Nadam se da ću stići na vrijeme.
(Andreas zaustavlja automobil).
 Policajac: Dobar dan, saobraćajna kontrola. Vaše isprave, molim!
 Upalite svjetla! OK, sve u redu. Šta mislite, g. Schäfer:
 kojom ste brzinom vozili?
 Andreas: Ne znam.
 Policajac: 130!
 Andreas: Lako je moguće.
 Policajac: Ali ovdje smijete da vozite samo 100. Niste vidjeli znak?
 Andreas: Ne. Žao mi je.
 Policajac: Tja, to Vam neće pomoći. To Vas košta 40 eura.

4. lekcija

Vi sigurno imate plan grada?

Jedan bračni par stiže na željezničku stanicu u Aachenu i upućuje se ka šalteru informacija.

Saopštenje preko razglasa:

Aachen. Aachen – glavna željeznička stanica. Voz ovdje završava vožnju. Imate mogućnost dalje vožnje za Köln sa perona broj tri. Polazak u 18.02.

G. Frisch: Konačno! Dodi, sada nam treba plan grada.

Gđa Frisch: Hoćeš li da ga kupiš?

G. Frisch: Ne. Zar ne vidiš slovo i? To je centar za informacije.

Tamo sigurno ima i plan grada.

Službenik: Mogu li Vam pomoći?

G. Frisch: Da, rado, imate li plan grada?

Službenik: Da, naravno. Vidite: ovo je glavna željeznička stanica.

Tu ste sada. A ovo je centar grada. Recite, da li idete u neki hotel?

Gđa Frisch: Da, u hotel Evropa.

Službenik: To Vam je odmah ovde.

G. Frisch: Zgodno!
Gđa Frisch: Divno! Puno hvala!

Bračni par se u hotelu „Evropa“ raspituje za restoran.

G. Frisch: Možete li nam preporučiti neki restoran u blizini?
Andreas: Vrlo rado! Odmah iza ugla je jedna picerija.
G. Frisch: O, da. Italijanska kuhinja mi se uvijek dopada!
Gđa Frisch: Ne, stvarno ne. Pa toga ima svuda.
Andreas: Želite li da jedete francuska jela.
Gđa Frisch: Ne, hvala. Želimo njemačka.
Andreas: Onda Vam mogu preporučiti *Postwagen*. Kuhinja je dobra i cijene su povoljne.
G. Frisch: Hvala. To ćemo probati!

5. lekcija

Ja ću, evo, podijeliti piće

Andreas slavi rođendan. Priredio je zabavu kod kuće i pozvao prijatelje.

Prijatelji: Happy birthday to you ...
Prijateljica: Sve najbolje za rođendan!
1. prijatelj: Srdačne čestitke!
Andreas: Hvala! Udite!
1. prijatelj: Evo - poklon za tebe!
Prijateljica: I još jedan!
2. prijatelj: I još jedan!
Andreas: Hvala! (Počinje da otpakuje poklone) Plakat je sjajan!
Hvala, Martine! A šta je unutra?
Prijateljica: Pa otpakuj!
Andreas: (čita:) *Der Skorpion*.
Prijateljica: To je horoskop, Andrease. Tvoj horoskop! Ti si škorpija.
Andreas: Da, tačno. (Počinje da čita:) Čovjek rođen u znaku škorpije traga za tajnom. On želi da vidi suštinu stvari. On bi želio ...
Prijateljica: To ćeš morati da pročitaš na miru.
Andreas: I onda ću znati sve o sebi, zar ne?
Prijateljica: Možda.

Prijatelji se prihvataju jela i pića, počinju razgovori ...

Andreas: Pa - tu je jelo.
Prijateljica: Sjajno! Strašno sam gladna.
Andreas: A ovdje su čaše i pribor.
1. prijatelj: Ja ću, evo, podijeliti piće. Ko želi sok?
2. prijatelj: Ja!
Prijateljica: Ima li i vina?
Andreas: Pa naravno! Želiš li crveno ili bijelo?

Prijateljica: Uzeću crveno.
1. prijatelj: Treba mi salveta. Zar ovdje nema ni jedne?
Prijateljica: Gdje su tanjiri? Nema više tanjira!
2. prijatelj: Ne, evo nekoliko! Zar ovdje nema muzike?
Andreas: Ima!

6. lekcija

On ne zna kad mu je rođendan?

Andreas zabvaljuje gđi Berger za knjigu koju mu je poklonila za rođendan.

Gđa Berger: Dobro jutro, g. Schäfer.
Andreas: Dobro jutro, gđo Berger. Mnogo Vam hvala za knjigu!
Hanna: Kakvu knjigu?
Gđa Berger: G. Schäferu je juče bio rođendan i ...
Hanna: Bio ti je rođendan? Onda – naknadno – sve najbolje!
Andreas: Hvala! Dakle – jedna priča iz te knjige mi se posebno dopala.
Gđa Berger: Koja?
Andreas: Priča autora Sinasija Dikmena. Naslov joj je: „Bez rođendana – nema integracije“.
Hanna: Molim? Čija?
Andreas: Priča o jednom Turčinu. On ne zna kada mu je rođendan.
Hanna: Šta? Ne zna kad mu je rođendan?

Andreas priča jednu priču iz knjige, priču jednog turskog pisca, Sinasija Dikmena, pod naslovom „Bez rođendan –, nema integracije“.

Andreas: Priča počinje ovako: „Ja nema rođendan. Naravno, u moj pasoš je upisan datum. Ali to nije moj pravi rođendan. To je samo zvanično datum rođenja.“
Hanna: I onda?
Andreas: Dikmen pita najprije svoju majku. Ona razmišlja, razmišlja, i na kraju kaže: „Tog dana je nestao naš bik.“ Zatim ona priča o biku ... Ali, ni dana, ni doba godine, više se ne sjeća.

Dikmen i dalje pokušava da otkrije kada mu je rođendan. Svako se priseća nekog događaja koji se desio na taj dan, ali tačan datum niko ne zna ...

Andreas: Dikmen pita svoju sestru. Ona kaže: „Naravno da znam. Tog dana sam prvi put vidjela mog supruga.“ I ona priča nadugačko i naširoko ... Ali, ne sjeća se više ni dana, ni godišnjeg doba. Dikmen pita svog zeta, svog učitelja, zatim pita najstarijeg u selu. Svako priča svoju priču – ali Dikmen ne saznaje kada mu je rođendan.
Hana: To je neobično.
Andreas: Ne, to je samo drukčije!

7. lekcija

Daj mi, molim te, prospekte!

Jedan bračni par lista prospekte Aachena. Tu su navedene razne prednosti ovog grada.

- G. Frisch: Imaš li prospekt Aachena?
Gđa Frisch: Jedan? Cetiri komada!
G. Frisch: Daj mi, molim te, prospekte!
Gđa Frisch: Da, trenutak – evo!
G. Frisch: *(Lista prospekte i ponešto glasno pročita)* Otkrijte Aachen!
Aachen – grad u srcu Evrope, odmah pored Holandije
i Belgije.
Gđa Frisch: Pa to znamo!
G. Frisch: Aachen – umjetnički centar.
Gđa Frisch: Nezanimljivo!
G. Frisch: Aachen – grad – lječilište i kupalište.
Gđa Frisch: To nam nije potrebno.
G. Frisch: Aachen – kongresni grad.
Gđa Frisch: I kod kuće mogu da radim.
G. Frisch: Aachen Vam nudi mnogo toga.
Gđa Frisch: A šta mi ti nudiš?
G. Frisch: Aachen – grad sa šarmom. Centar grada je raj za kupovanje.
To je nešto za tebe.
Gđa Frisch: E, radoznala sam da to vidim.
G. Frisch: Našim posjetiocima rado pružamo dalje informacije.

Gđa Frisch proučava drugi prospekt:

- Gđa Frisch: *(čitajući)* Pokazaćemo Vam Aachen! Otkrijte savremenost
i prošlost! Naš obilazak počinjemo kod katedrale.
Donesite dobro raspoloženje, naravno, i malo novca – i ne
zaboravite naočare!
(suprugu) Ti uvijek zaboravljaš tvoje naočare. Evo – da ti ih
dam. Odmah ih spakuj!
(čita dalje): Možemo da počnemo.
G. Frisch: Onda, krenimo!

8. lekcija

O njoj više ništa nisam čuo

Andreas, dr. Thürmann i gđa Berger sjede u jednom kafeu. Dr. Thürmann i gđa Berger pitaju Andreasa za Ex. Ex je nestala prilikom njihovog zajedničkog izleta.

- Dr. Thürmann: Šta je sada sa Vašim drugim glasom?

Gđa Berger: Da, šta je sa Ex? Je li opet tu?
 Andreas: Ne – nažalost, nije. Nisam više ništa čuo o njoj.
 Gđa Berger: Pa onda je nestala! Zašto?
 Andreas: Nemam pojma!
 Dr.Thürmann: Recite: kakva je to priča: drugi glas – Ex? Ništa ne razumijem.
 Andreas: Dobro, ispričat ću Vam priču. Ali luda je, to je bajka ...
 Gđa Berger: Ama, ispričajte je već jednom! Ni ja ne znam tu priču.

Andreas još jednom priča o tome šta se desilo one večeri, kada je prvi put čuo Ex, koja je iskočila iz knjige o patuljcima iz Kölna.

Andreas: Bio sam kod kuće, slušao sam muziku i čitao knjigu o *patuljcima iz Kölna*. Oni su pomagali ljudima radeći noću umjesto njih. Da, onada sam se malo zanio, pa i sam sebi poželio takvu pomoć.
 Dr.Thürmann: I onda?
 Andreas: Onda se pojavila Ex.
 Dr.Thürmann: Kako to mislite – pojavila?
 Andreas: Čuo sam glas, ali nikoga nisam vidio. Bila je naprosto tu.
 Gđa Berger: Dakle, došla je iz Vaše knjige?
 Andreas: Da. I nazvao sam je Ex. Ex znači iz – na latinskom.
 Gđa Berger: To je, dakle, Vaš drugi glas!?
 Dr.Thürmann: Priča je čudna – i fascinantna.

9. lekcija

Pjevala sam joj pesmu

Dr.Thürmann, gđa Berger i Andreas prisjećaju se dana kada su zajedno pošli na plovidbu brodom po Rajni (Rhein). Sa njima je bila i Ex.

Dr.Thürmann: Zajedno smo pošli na plovidbu brodom.
 Andreas: Ex je bila veoma vesela.
 Gđa Berger: Onda smo prošli pored stijene Loreley.
 Andreas: I Ex je iznenada rekla: „Loreley? Poznajem je! Bila je vrlo lijepa!“
 Gđa Berger: A ja sam joj otpevala pesmu o Loreley.
 Andreas: Zatim je kapetan broda rekao: (*imitira kapetana broda*) U ovoj hridi ranije je bila pećina. U njoj su živjeli patuljci.
 Dr.Thürmann: Po legendi!

Razmišljaju o tome gdje bi mogla da bude Ex koja je nestala za vrijeme te plovidbe.

Andreas: Odmah sam pitao Ex: Ex, jesi li to znala?
 Ali – ona nije odgovorila. Najprije je jednostavno bila tu – sada je jedostavno nema.

Dr.Thürmann: Hm.
 Gđa Berger: Ali – pa to je sasvim jasno!
 Andreas: Šta?
 Frau Berger: Ona traži patuljke!
 Andreas: Zašto?
 Dr.Thürmann: Pa to je njena priča: Ex i patuljci!
 Andreas: Da – možda. I šta sada treba da radim?
 Frau Berger: (*smijući se*) Da čekate i razmišljate!
 Andreas: (*sebi*) Tako mi je draga.
 Dr.Thürmann: Znaite: Sutra idem za Berlin. Mladiću: dođite u Berlin – sa Ex ili bez nje!

10. lekcija

Željela bih rezervisati sobu

Rezervisanje hotelske sobe može da bude veoma jednostavno ...

Gost: Dobar dan. Zovem se Scherer. Želio bih da rezervišem jednu dvokrevetnu sobu- od 1. do 3. maja.

Rezervisanje sobe može da bude i komplikovanije – kao u slučaju gospođe koja je iz Frankfurta pozvala hotel „Evropa“ da bi rezervisala sobu za svoju porodicu.

Andreas: Hotel Evropa. Dobar dan.
 Gđa Berger: Dobar dan. Zovem se Becker. Zovem iz Frankfurta. Moja prijateljica je već bila kod vas- i bila je veoma zadovoljna.
 Andreas: Drago mi je. – Šta mogu da učinim za Vas?
 Gđa Berger: Moj suprug je rekao da Vas pozovem. Željeli bismo da dodemo u Aachen. Tu bih željela da rezervišem sobu. Dolazimo sa dvoje djece. Mogu li ona da spavaju sa nama u sobi?
 Andreas: Da, naravno. Nema problema. (*Čuje se pas koji laje*)
 Gđa Berger: Miran, Bello! Naravno da ćeš i ti sa nama. Da, naš Bello bi također došao.
 Andreas: Bello? Je li to Vaš pas?
 Gđa Berger: Da, zar ga niste čuli?
 Andreas: Jesam. Ali, biće teško. Znaite, životinje ne bi smjele u hotel.

Andreas pita kada porodica Becker dolazi i koliko dugo nameravaju da ostanu.

Gđa Berger: Ali naš Bello je sasvim dobar.
 Andreas: Da, hm, kada biste došli?

Gđa Berger: U maju, početkom maja, u petak.
 Andreas: Mislite li na petak, 1. maj?
 Gđa Berger: Da.
 Andreas: Koliko dugo ostajete?
 Gđa Berger: Do nedelje. U ponedjeljak moramo ponovo na posao.
 Andreas: Dakle, jedna soba, za četiri osobe.
 Gđa: A Bello!
 Andreas: Za vikend od 1. maja. Ali, moraću još da razgovaram sa šeficom – Zbog Bella. Hoćete li mi ostaviti Vaš broj telefona, pa ću Vas obavijestiti.
 Gđa: Da, dakle, Frankfurt 069, pa onda 98 21 41.
 Andreas: Hvala Vam. Doviđenja.

11. lekcija

Prosula je grašak

Priča iz 11. lekcije je fiktivna: Ex je posjetila patuljke. Ona i jeste iz knjige o patuljcima iz Kölna. Ex bi željela da sazna zbog čega patuljci više ne pomažu ljudima.

Ex: Zdravo, patuljci, evo me opet!
 Patuljak: Kakvo iznenađenje! Otkud ti?
 Ex: Sada sam kod ljudi.
 Patuljak: Misliš: kod jednog od ljudi.
 Ex: Da, otkud znaš?
 Patuljak: To je moja tajna.
 Ex: Šta sada radite?
 Patuljak: (u šali) Reci: Treba li ti intervju? Jesi li i ti sada novinarka?
 Ex: Ne! Ali, molim te, ispričaj mi: Zašto više ne pomažete ljudima? Šta se onda desilo?

Ex saznaje čitavu priču: radoznala žena jednog krojača posula je grašak po stepeništu njihove kuće da bi konačno saznala ko ih to noću posjećuje i radi za njenog muža.

Patuljak: Onda, još onda ... Ovako je bilo: Radili smo za ljude. Tako i za krojača. Šili smo odjeću umjesto njega. Ali njegova žena je bila vrlo radoznala.
 Ex: Kao ja!
 Patuljak: Da, kao ti! Ali, bila je i vrlo zla. Prosula je grašak po stepenicama – puno graška. Saplitali smo se – i to je boljelo.
 Ex: Ali, zašto je prosula grašak?
 Patuljak: Radili smo noću. A krojačeva žena je htjela da nas vidi. Saplili smo se – i ona nas je čula. Upalila je svjetlo ...
 Ex: I mi smo brže-bolje nestali. Zauvijek?

12. lekcija

Neko bi trebalo da izgovori čarobnu riječ

Ex je saznala kako glasi važan zakon koji važi kod patuljaka: oni moraju da ostanu nevidljivi za ljude.

- Patuljak: Niko nije mogao da nas vidi. Niko nije ni trebalo da nas vidi.
Ex: Ali zašto? Zašto niko nije smio da vas vidi?
Patuljak: Željeli smo da ostanemo nevidljivi za ljude. To je zakon kod patuljaka! I ti, Ex, želiš da ostaneš nevidljiva – zar ne?
Ex: (*prestrašeno*) O da, svakako!

Ex saznaje i kada je i kako dospjela kod Andreasa.

- Ex: Kaži mi, molim te: Odakle sam?
Patuljak: Vrlo jednostavno, Ex: Sakrili smo te u knjizi o patuljcima.
Ex: Mene?
Patuljak: Pa da, ženskog patuljka – radoznaog poput krojačeve žene.
Ex: I tako zlog?
Patuljak: To moraš sama da odlučiš. Trebalo je da neko izgovori čarobnu riječ. Onda možeš da napustiš knjigu i živiš sa ljudima – nevidljiva kao i mi.
Ex: A kako glasi čarobna riječ?
Patuljak: To moraš sama da otkriješ! Andres je rekao tu riječ.
Zato i jesi kod njega.
Ex: A tako?!

13. lekcija

Gde ste parkirali svoj automobil?

Jedan gost hotela se uznemirio jer je ustanovio da njegov automobili više nije tamo gdje ga je ostavio.

- Gost: Nema mi auta!
Andreas: Nema Vam auta? Jeste li sasvim sigurni?
Gost: Naravno! Naravno da sam sasvim siguran! Pa nisam slijep!
Andreas: Razmislite: Gdje ste parkirali?
Gost: U Bizmarkovoj Ulici (Bismarckstr.) . Odmah iza ugla.
Andreas: O, tamo je zabranjeno parkiranje.
Gost: Šta? Ne vjerujem. Nisam vidio znak.
Andreas: Mogu da Vam ga pokažem.
Gost: Da, molim Vas – to bih da vidim.
Andreas: Evo – vidite: Zabrana zaustavljanja i parkiranja od 15 do 18 sati.
Gost: Pa, to nije moguće!

Gost je parkirao auto u jednoj veoma prometnoj ulici. Andreas zbog toga pretpostavlja da mu je auto odslepan – to se često dešava kada nepravilno parkirani automobili ometaju saobraćaj.

- Andreas: Koliko dugo Vam je auto stajao tamo?
Gost: Samo kratko. Dobro, dovezao sam svoju suprugu, parkirao i odnio njene stvari u hotelsku sobu.
Andreas: I onda ste se odmah vratili do auta?
Gost: Ne, ne odmah.
Andreas: Koliko dugo ste bili u sobi?
Gost: Jeste li vi iz policije, ili šta je sad ovo?
Andreas: Ne, nisam, naravno. Ali – auto vam je vjerovatno odnijela šlep-služba.
Gost: I kako sad da opet dođem do mog auta?
Andreas: E, zato stvarno morate da pozovete policiju.
Gost: Zašto to niste odmah rekli?
Andreas: Šta?
Gost: Pa, za zabranu parkiranja! To mi je neka hotelska usluga!

14. lekcija **Tada su se sjetili Fredericka**

Gđa Berger priča Andreasu priču italijanskog pisca Lea Lionija: „Frederick“. Radi se o porodici poljskih miševa koja prikuplja zalibe za zimu. Jedan od njih – Frederick – sakuplja neobične stvari: sunčeve zrake, boje i riječi.

- Gđa Berger: Bila jednom jedna porodica poljskih miševa. Ljeto je prošlo, i oni su sakupljali zalibe za zimu. Sakupljali su zrnevlje, orahe i slamu. Samo jedan nije radio ništa: Frederick.
„Frederick“, pitali su miševi, „zašto ti ne radiš?“
„Ali, radim“, rekao je Frederick, „Sakupljam sunčeve zrake za zimu.“
Nešto kasnije, pitali su ga: „Frederick, šta sada radiš?“
„sakupljam boje“, rekao je.
Još malo kasnije, pitali su ga: „Frederick, sanjariš li?“
„Ne“, reče Frederick, „Sakupljam riječi za zimu.“

Došla je i duga, duga zima, i miševi su potrošili sve što su imali – i Frederick je izvikao svoje neobične zalibe i poklonio ih ostalima.

- Gđa Berger: Gđa Berger: Došla je i zima, i odjednom je postalo veoma hladno. Tada su se sjetili Fredericka. „Frederick, šta je sa tvojim zalihamaž“ pitali su poljski miševi.
„Zatvorite oči“, reče Frederick, „sada ću vam poslati sunčeve zrake.“
Miševi su zatvorili oči i osjetili toplotu.

„A šta je sa bojamaž“ upitali su.

„Zatvorite opet oči“, reče Frederick. Pričao im je o crveim i plavim cvjetovima, o žutoj slami. Miševi su zatvorili oči i vidje li su boje.

„A šta je sa riječimaž“ upitaše miševi.

Frederick je donio i riječi i ispričao im jednu priču o miševima, ... Bila je vcoma lijepa.

Miševi su bili oduševljeni i uskliknuli su: „Fredercik, pa ti si pjesnik!“

15. lekcija

Nevidljiva i drska

*Andreas, tužan, sjedi kod kuće i misli na Ex. Kada je izgovorio čarobnu riječ **sowieso**, Ex se vratila.*

Andreas: *(sam sebi)* Ah Ex, evo, tu je knjiga o patuljcima, ali – tebe nema! žteta! Tužan sam zbog toga. Ali ti možda ionako nisi bila srećna kod mene.

Ex: Halo, halo - Andreas.

Andreas: Šta je to bilo? Neko me je zvao?

Ex: Da, ja! Evo me opet!

Andreas: Ex? Ex? Jesi li to ti?

Ex: Da, ja sam. Zar me više ne poznaješ?

Andreas: Naravno da te poznajem! Ali, još uvijek si nevidljiva!

Ex: Reci: jesi li dobro?

Ex: O da! Divno, vrlo dobro, fantastično, super ...

Andreas: U redu, u redu! Čujem: još uvijek si ona ista, stara Ex - nevidljiva i ...

Ex: drska.

Andreas i Ex razgovaraju o patuljcima. Ex prećutkuje da ih je sreła. Andreas tješi Ex, govoreći joj da je sve to sa patuljcima samo izmišljena priča.

Andreas: Ex, gde si bila tako dugo?

Ex: Tražila sam patuljke.

Andreas: Iž Jesi li ih našla?

Ex: Ne, više nisu bili tamo.

Andreas: Naravno da nisu, Ex - patuljci, pa to je samo priča.

Ex: A ja? Jesam li i ja priča?

Andreas: To još ne znam. Postojiš, ali te ne vidim!

Ex: To ni ne pokušavaj! Znaš da je i krojačeva žena željela da vidi patuljke.

Andreas: Znam, pa je prosula grašak.

Ex: I onda su svi patuljci nestali.

Andreas: Ali, Ex, ja ne prosipam grašak. Ne treba više nikada da nestaneš!

16. lekcija

Ali, danas je to drugačije

Ex i Andreas putuju vozom iz Kölna za Berlin. U Kölnu su ušli u voz, a vidjeli su i poznatu kelnsku katedralu (Kölner Dom). Njena gradnja je počela 1248., 1560. je nastavljena, a završena je 1842-1880. Katedrala se nalazi odmah pored željezničke stanice. Sa željezničke stanice vodi most preko velike rijeke Rajne (Rhein).

Andreas: Ex, imamo sreće! Evo, ovaj kupe je sasvim prazan.
Ex: Htjela bih da sjedim do prozora.
Andreas: Pa naravno!
Ex: Sjajno – već smo krenuli! – A šta je ovo?
Andreas: To je katedrala.
Ex: Lijepa je!
Andreas: I vrlo je stara.
Ex: Pogledaj, vozimo se preko vode.
Andreas: To je Rajna – nju već znaš.

Prolaze kroz gusto naseljenu Rubrsku oblast. To je do 1970. bila najvažnija industrijska oblast u Njemačkoj. Esen i Bohum (Essen, Bochum) su bli rudarski gradovi. Tu je bila razvijena indsutrija čelika, (tu je sjedište brojnih celičana, npr. Krupp). Danas Rubrska oblast više nije industrijski centar (štetan po zdravlje), već područje sa mnogim univerzitetima i sa razvijenim kulturnim aktivnostima (film, pozorište, muzeji) i postaje važno središte za istraživanje tehnologija zaštite čovjekove okoline.

Mašinovođa: Essen – glavna željeznička stanica!
Bochum – glavna željeznička stanica!
Dortmund – glavna željeznička stanica!
Ex: Koliko gradova!
Andreas: Da, ovdje ima mnogo industrije, tu živi vrlo mnogo ljudi.
Ex: Industrije?
Andreas: Da, ranije je ovde bilo puno čeličana i željezara i prije svega rudnika. Ali, danas je to drugačije. Još ima mnogo industrije, ali se iskopava manje rude. U Bochumu se proizvode automobili. – Tu je još uvijek i pivo iz Dortmunda. A nebo više nije sivo, već opet plavo!

U njemačkoj saveznoj zemlji Sjeverna Rajna – Vestfalija, (Nordrhein-Westfalen) osim industrijskih centara, razvijena je i poljoprivreda, uzgoj svinja i konja.

Ex: Pogledaj, eno svinja i konja na livadi!
Andreas: Naravno, sada smo već u Vestfaliji. Ovdje gotovo da više ni nema industrije, punp je više poljoprivrede.

Ex bi željela da zna koliko će vožnja još trajati.

Mašinovođa: Bielefeld, glavna željeznička stanica.

Hannover glavna željeznička stanica.
Ex: Koliko će ovo još trajati?
Andreas: Znam, vožnja dugo traje, ali prešli smo gotovo polovinu puta.
Ex: Pa koliko će ovo onda još trajati?
Andreas: Još četiri sata. Dodi, idemo u vagon – restoran.

Ex se dosaduje – kroz prozor se vide stalno isti prizori: šume, rijeke, livade, pa opet šume, rijeke, livade ...

Ex: Ovdje su samo šume, cvijeće i rijeke, nema gradova, samo sela – to je dosadno.
Andreas: Onda malo odspavaj.

Ex je malo odspavala i pred samim Berlinom se probudila.

Mašinovoda: Potsdam – ovdje Potsdam.
Ex: Jesmo li tu?
Andreas: Ne, ali sljedeća stanica je Berlin.
Ex: Konačno!

17. lekcija

Imam još jedan kofer u Berlinu

Ova je lekcija drugačija od dosadašnjih: riječ je o zvučnom kolažu na temu Berlin- sa ekspresijama i obavijestima o Berlinu u prošlosti i sadašnjosti. U lekciji nema objašnjenja uz gramatičko gradivo niti vježbi.

U tonskom kolažu može se čuti:

1. Odlomak iz muzičkog djela iz tridesetih godina, snimljenog u Berlinu: Das Spatzenkonzert, Petera Ingelhoffa.
2. Poznata pjesma Das ist die Berliner Luft koju je tridesetih godina izvodila Lizzi Waldmüller
3. Pjesma vokalne grupe Comedian Harmonists koja je tridesetih godina bila vrlo popularna. Sastav je nasupao u velikim dvoranama, a brojne njihove pjesme poznate su i dan danas, kao što je i kompozicija Mein kleiner grüner Kaktus. Grupi Comedian Harmonists je 1934. godine zabranjeno nastupanje jer su trojica muzičara iz grupe bili Jevreji.
4. Radijski govor njemačkog književnika Thomasa Manna (1875.-1955.) koji je 1933. emigrirao u Švicarsku, a 1939. godine odlazi u SAD. Američko državljanstvo dobija 1944. Govor je emitovan 10. maja (svibnja), dva dana nakon kapitulacije Njemačke.
5. Nakon kraja Drugog svjetskog rata (1945.) Njemačka je bila podijeljena u dvije države- Saveznu Republiku Njemačku (Zapadna Njemačka) i Njemačku De-

mokratsku Republiku (Istočna Njemačka). Podijeljen je bio i grad Berlin. Vlasti Istočne Njemačke su 1961. godine izdale nalog za izgradnju zida uz liniju razgraničenja. Američki general Clay je 24. oktobra (listopada) 1950. godine predao zvono slobode koje je smješteno u vijećnicu gradske četvrti Schöneberg, i koje se oglašavalo svakog dana u podne. U Berlin je 26. marta (ožujka) 1963. godine stigao američki predsjednik John F Kennedy koji je pred tom vijećnicom izgovorio poznatu rečenicu: Ich bin ein Berliner.

6. *Berlinčani su poznati po „oštrom jeziku“, njihov govor je zanimljiv i vrcav. Čut ćete jedan svakodnevni razgovor na berlinskom dijalektu- primjer dubovitosti Berlin čana.*

Ona: Možeš li da ideš u kupovinu?
On: Šta mogu?
Ona: Pa, u kupovinu.
On: Ja? A zašto to?
Ona: A što da ne?
On: Ne da mi se.
Ona: Ni meni.
On: Prekini, mislim da je sad dosta, ili?

7. Berlin je bio i ostao multikulturalni grad u kome živi veliki broj stranaca. Prije pada Berlinskog zida, u ovom gradu je živjelo i mnogo Turaka. Čućete jedan dijalog na turskom jeziku. On u prevodu glasi ovako:

Turkinja: Dobar dan!
Turčin: Dobar dan. Šta želite?
Turkinja: Jedan *Döner.
Turčin :   Izvolite – evo.

* Döner: sitno sjeckana jagnjetina (ili ovčetina) u pogačici (lepini).

18. lekcija

Željeznička stanica Zoo

Andreas i Ex stižu u Berlin vozom – na stanicu Zoo.

Razglas: Berlin – Stanica Zoo.
Andreas: Dodi, Ex, moramo da izađemo.
Ex: Zašto? Hoćeš da ideš u zoološki vrt?
Andreas: Ne, željeznička stanica se tako zove.
Ex: Zašto?
Andreas: Jer je zoološki vrt sasvim blizu.
Ex: Zoološki vrt usred grada?
Andreas: Da, zoološki vrt je star 150 godina. A Berlin nekada nije bio tako veliki.
Ex: Zašto?

Andreas: Zašto, zašto je banana kriva?
Ex: Ne znam.
Andreas: Zato što mnogo pitaš! Sada dodi već jednom!

Ex otkriva Memorijalnu crkvu, crkvu koja podsjeća na Drugi svjetski rat. Andreas bi da se što prije vidi sa svojim prijateljima.

Ex: Gledaj, crkva je uništena!
Andreas: Da, to je ruina.
Ex: Zašto?
Andreas: Rat je uništio crkvu. U sjećanje na rat, ona je ostala tako porušena. Tako su htjeli stanovnici Berlina.
Ex: Hoćemo li unutra?
Andreas: Ne, Ex, ne sada. Sada idemo u Kantovu ulicu.
Ex: Zašto?
Andreas: Tamo ćemo noćiti. Tamo stanuju moji prijatelji.
Ex: A šta je sa dr.Thürmannom?
Andreas: I njega ću pozvati telefonom.

19. lekcija

Lepo da ste u Berlinu

Andreas telefonom poziva dr.Thürmanna. Dogovorili su se da autobusom br. 100 zajedno obidu Berlin. Taj autobus polazi sa željezničke stanice Zoo i vozi do poznatog trga Alexanderplatz, a usput prolazi porred glavnih znamenitosti grada koje treba vidjeti.

Andreas: Dobro več, g. dr.Thürmann. Ovdje Andreas Schäfer.
Dr.Thürmann: Dobro več, g. Schäfer. Jeste li već u Berlinu?
Andreas: Da, možemo ostati u Berlinu nedelju dana.
Dr.Thürmann: Lijpo da ste u Berlinu.
Andreas: Sada smo kod mojih prijatelja.
Dr.Thürmann: Rekli ste *mi*?
Andreas: Ah, da, Vi ne znate da je Ex ponovo tu.
Dr.Thürmann: To me vrlo raduje! Šta radite sutra?
Andreas: Mislim da ćemo razgledati Berlin.
Dr.Thürmann: Nešto ću Vam predložiti: sutra možemo zajedno da se provozamo autobusom „stotkom“. On vozi od zoo vrta do Aleksa. To je vrlo lijep obilazak Berlina.
Ex: Aleks? Ko je Aleks?
Andreas: To je jedan trg, Alexanserplatz. Oprostite, g. dr.Thürmann.
Dr.Thürmann: U redu je – recimo, sutra u 1000 na željezničkoj stanici Zoo?
Andreas: A gdje tačno?
Dr.Thürmann: Na autobuskoj staici, važi?
Ex: Važi.
Andreas: Onda, do sutra.

Ex, ushićena, otkriva „andela“ – riječ je o Stubu pobjede, podignutom 1871. u znak sjećanja na njemačko-francuski rat i na ujedinjenje, dotle nezavisnih, njemačkih državnica.

Ex: Pogledaj, gore je Andeo.
Dr.Thürmann: Ex, to je Stub pobjede.
Ex: Zašto se tako zove?
Andreas: Ex, ti znaš da ima ratova – nažalost.
Dr.Thürmann: I ranije je bilo ratova. Stub pobjede je spomenik pobjedi u ratu između Njemačke i Francuske.
Andreas: To je bilo vrlo davno, to je bilo 1871.
Ex: I onda?
Dr.Thürmann: Bio je to trenutak rađanja Njemačke.
Ex: Kako? Zar Njemačke prije toga nije bilo?
Andreas: Jeste, ali drugačije. Bilo je mnogo manjih državnica, ali nije bilo jedne države.
Dr.Thürmann: A Berlin je od 1871. bio glavni grad Njemačke.
Ex: Bio je ili je još uvijek?
Andreas: Oboje.
Ex: Ne razumijem to. ...

20. lekcija

Pre nego što je sagrađen zid ...

Andreas objašnjava Ex da su nakon Drugog svjetskog rata postojale dvije njemačke države. I Berlin je bio podijeljen na istočni i zapadni dio. Polije ujedinjenja dvije Njemačke, Berlin je ponovo postao glavni grad. Tamo je preseljena i vlada.

Ex: Je li Berlin sada glavni grad ili nije?
Andreas: Dakle: Berlin je do 1945. bio glavni grad. Nakon toga su nastale dvije njemačke države: Savezna Republika Njemačka, BRD, i Njemačka Demokratska Republika, DDR. Dok su postojale te dvije države, Bonn je bio glavni grad Savezne Republike a Istočni Berlin glavni grad Njemačke Demokratske Republike.
Ex: A danas?
Andreas: A danas?
Andreas: Od ujedinjenja 1990. Berlin je ponovo glavni grad Njemačke.
Dr.Thürmann: Izvinite, g. Schäfer: prije nego što nastavimo vožnju, želio bih da Vam pokažem Brandenburšku kapiju. Dođite, izlazimo.

Dr.Thürmann priča o zidu koji je dijelio Berlin od 1961. do 1989.

Dr.Thürmann: Ovo je dakle Brandenburška kapija. A ovdje je bio zid. Kada sam došao u Berlin, zida još nije bilo. A onda se našao tu, iznenada, preko noći. To je bilo užasno. Prije nego što je

sagrađen zid, ovdje se mnogo toga dešavalo. Kroz Brandenburšku kapiju se išlo sa istoka na zapad i sa zapada na istok. Ali, odjednom, to više nije bilo moguće. Gotovo 30 godina, ovdje je stajao zid, i nije se moglo dalje, ulice su se jednostavno tu završavale.

Ex: Ja uopšte ne vidim zid.
Dr. Thürmann: Nevidljiv je, kao i ti, Ex, zid je sada je samo još suvenir ...
Ulični prodavač: Komad zida, samo za Vas, suvenir, komad zida, samo tri marke. Kupite komad zida prije nego što bude prekasno!

21. lekcija

Sve će biti vrlo skupo

Andreas je napravio intervju sa nekoliko građana Berlina. Pitao ih je šta misle o odluci da Berlin ponovo postane glavni grad. Jedna gospođa je oduševljena.

Andreas: Berlin ponovo postaje glavni grad Njemačke. Šta mislite o tome?
Prolaznica: Šta mislim o tome? Pa, super! Konačno ponovo metropola.

Jedan građanin vidi uglavnom loše strane pomenute odluke.

Prolaznik: To mi se uopšte ne sviđa. Stanovi će poskupiti, namirnice, vožnja autobusom – sve će biti vrlo skupo. Vidim u tome samo mane.

Jedan vozač taksija vidi uglavnom prednosti (ovdje nije prenesen berlinski govor):

Vozač taksija: Kao taksista, nemam ništa protiv. Tako ću zaraditi malo više novca. A Berlin će postati internacionalan grad. Moraću da učim strane jezike ...

Jedna starija gospođa ističe evropski značaj odluke da Berlin postane glavni grad.

Gđa: Mislim da je to dobra odluka, čak vrlo dobra. Znaite li zašto? Jer je to dobro za Evropu. Berlin je u zapadnoj Evropi a istovremeno je na istoku Njemačke. Tako Berlin može postati most ka istoku.

Jedan mladić smatra da će Berlin izgubiti svoju specifičnu scenu.

Mladić: To mi se uopšte ne sviđa! Ovakve scene ubrzo više neće biti. Mi smo došli u Berlin jer je ovdje bilo toliko slobode. Absurdno zvuči, ali u Berlinu je zaista bilo puno slobode!

22. lekcija

Berlin Alexanderplatz

Andreas piše pismo roditeljima u kome im prenoasi svoje utiske sa Alexanderplatza u Berlinu.

Andreas: Dragi roditelji,
danas sam bio u istočnom Berlinu, na slavom „Aleksu“.
Već izdaleka se vidi televizijski toranj, 365 Meter visok!
Iskreno rečeno: bio sam razočaran. Jer, Aleks je veliki trg,
kolosalan, ali prilično prazan – nema automobila, samo po koji
prolaznik.
Naravno, znam da se „Aleks“ dosta promijenio od 1964.
godine. Tada su građene velike zgrade, npr. hotel *Grad Berlin* –
impozantan i ružan. Kao, uostalom, i druge velike zgrade ...
Na samoj željezničkoj stanici *Alexanderplatz* je sasvim
drugačije. Da, još postoji, ta stara stanica. I tamo je sve puno
života. Napolju ima mnogo radnjica, može sve živo da se kupi:
odjeća, posude, voće, povrće, hrana ...
Znate li zašto se trg zove *Alexanderplatz*? Ne? Ja znam!
Kada je ruski car Aleksandar I 1805. posjetio kralja u Berlinu,
trg je nazvan *Alexanderplatz*.

Andreas zamišlja kako se nekada živjelo na Alexanderplatzu.

Andreas: Ranije je „Aleks“ zaista bio središte Berlina. Tu se spajalo devet
ulica i svuda je bilo ljudi: na tim ulicama su prodavali svoju
robu – novine, cigarete, odjeću, ugalj, drvo ... Bli su u
kafanama, pili pivo i razgovarali ... naporno su radili.
Odakle ja to sve znam? Kupio sam Döblinovu knjigu: *Berlin
Alexanderplatz*. Tu se radi o jednom običnom uličnom
prodavaču sa „Aleksa“. On je od života htio da ima više, ne
samo koricu hljeba ... To je lako razumjeti, zar ne?
Večeras idem da gledam Fassbinderov film *Berlin
Alexanderplatz*.
Vidite: dobro mi je.

S ljubavlju
vaš Andreas

23. lekcija

Poznata bolnica „Charité“

Andreas, Ex i dr.Thürmann su u istočnom Berlinu razgledali slavnu bolnicu Charité. U njoj je svojevremeno radio i dr.Thürmann. Razgovraju o tome kako je bolnica dobila ime.

- Ex: Pogledaj, tamo gore, velika slova.
(čita) *Cha - ri - té.*
- Andreas: Charité, Eks, Charité.
- Dr.Thürmann: Da, to je slavna *Charité*, svjetski poznata bolnica. Tamo sam ne kada radio.
- Andreas: Zašto se *Charité* tako zove?
- Dr.Thürmann: Ni sam to tačno ne znam, i mogu samo da pretpostavim: *Charité* je veoma stara, gotovo 300 godina. Tada, 1710, kada je *Charité* osnovana, bilo je mnogo Francuza u Berlinu.
- Ex: *Charité* je dakle francuski?
- Andreas: Da.
- Ex: I šta to znači?
- Andreas: Milosrđe.
- Ex: Molim?
- Andreas: Sažaljenje, želja da se pomogne bolesnima.

Dr. Thürmann iznosi podatke o istoriji ove bolnice

- Andreas: A zašto je *Charité* tako slavna?
- Dr.Thürmann: *Charité* je bila svjetski poznat istraživački centar: tamo su još jako davno vršene komplikovane operacije. Ali, ne samo to: istraživanje je bilo slobodno, a ovdje su radili veoma dobri ljekari – koji su dobili više Nobelovih nagrada.
- Andreas: Ali, sada sve izgleda prilično staro.
- Dr.Thürmann: Naravno! Za vrijeme nacista, jevrejski ljekari su morali da odu, a i poslije toga su mnogi ljekari otišli na zapad. Bilo je modernih aparata, medicina je bila dobra – ali nije se više toliko istraživalo.
- Andreas: A danas?
- Dr.Thürmann: Čuo sam da su mladi ljekari pokrenuli inicijativu: željeli bi ponovo da ožive ovu staru kuću bogatu tradicijom.
- Andreas: Novi duh u starim zidinama?
- Dr.Thürmann: Da, može se tako reći.

24. lekcija

Mrtvi nisu uvijek mrtvi

Andreas želi da vidi poznato groblje u istočnom Berlinu, Dorotheenfriedhof. Tamo su između ostalih, sahranjeni filozofi Fichte i Hegel, pisci Brecht, Heinrich Mann, kompozitor Eisler, glumica Helene Weigel, ... Ex i Andreas prolaze tim grobljem. Ex želi da zna zašto Andreas hoće da posjeti ovo groblje. Andreas objašnjava:

- Andreas: Danas bih želio da odemo na Dorotheenfriedhof.
Ex: Groblje?
Andreas: Tamo su pokopani mrtvi. Zar ne znaš to?
Ex: I šta ćeš kod mrtvih? Sa mrtvima se ne može pričati!
Andreas: Ah, Ex! Kako da ti to objasnim? Mrtvi nisu uvijek mrtvi, neki žive i dalje: u mojim sjećanjima, u njihovim pjesmama, u njihovim tekstovima. Hoćeš li i ti?
Ex: Da, to bih željela da vidim. Još nikada nisam bila na groblju.

Zajedno prolaze pored grobova filozofa Fichtea i Hegela. Fichte je u Njemčkoj bio osnivač idealizma, prema kome ljudski dub stvara svijet. Hegel je, nasuprot tome, polazio od teze prema kojoj svijet postoji objektivno i da se razvija dijalektičkim koracima. Ex čita imena mrtvih na nadgrobnim pločama. U lekciji ste mogli čuti dijelove iz djela nekih od preminulih.

- Ex: (čita) Johan Gottlib Fichte, 1762 - 1814.
Georg Wilhelm Fridrih Hegel, 1770 - 1831.
Bertold Brecht, 1898.-1956.
Andreas: (citira odlomak iz Brechtove pjesme An die Nachgeborenen, Potomstvu)

Sljedeći grob pored koga prolaze je grob Bertolda Brehta i njegove supruge Helene Weijgel. Breht je značajni dramaturg i liričar. Andreas citira dio poznate pesme „Potomstvu“, koju je ovaj autor napisao za vrijeme boravka u Danskoj.

Helene Weigel je bila značajna glumica. Zajedno sa Brechtom, osnovala je i vodila „Berlinski ansambl“, koji je izvodio Brechtove komade. Ona pjeva i jednu pjesmu iz njegove drame „Majka hrabrost i njena djeca“. Ta drama predstavlja broniku 30-godišnjeg rata i istovremeno nosi mnoge pouke o ratu. „Majka hrabrost“ je primjer načina na koji siromašni ljudi moraju da se dovijaju da bi preživjeli rat.

- Ex: (čita) Helene Weigel-Brecht (1900–1971)

Helene Weigel: (pjeva početnu i završnu pjesmu iz drame „Mutter Courage und ihre Kinder“ („Majka hrabrost i njena djeca“)

Potom su Andreas i Ex obišli i grob Hansa Eislera. Ovaj kompozitor je tijesno saradivao sa Brechtom. Evo odlomka iz „Balade o vodeničnom točku“ iz Brechtovog komada „Okrugle i šiljate glave“:

Ex: (čita:) Hans Eisler, 1898 – 1962

Terese Giehse pjeva baladu o vodeničnom točku, *Die Ballade vom Wasserrad*, (pjesma Bertolda Brechta, melodija Hansa Eislera)

Ex: (čita:) Hajnrih Man, 1871 – 1950

Na kraju su se Andreas i Ex zadržali pored groba pisca Heinricha Manna. Heinrich Mann je preminuo u Californiji, prije nego što je uspio da se vrati u Njemačku.. 1905 je napisao roman „Profesor Unrat“, po kome je 1930. snimljen film sa Marlenom Ditrith u glavnoj ulozi. Evo odlomka iz pjesme „Ich bin vom Kopf bis Fuß auf Liebe eingestellt“, koju pjeva Marlene Dietrich.

25. lekcija

Za početak očekujem manje zadatke

Andreas i dr. Thürmann razgovaraju o planovima za budućnost. Dr. Thürmann nudi Andreasu posao – da pomogne u istraživanju za jednu knjigu o alternativnoj medicini.

Dr.Thürmann: Pa, još jednom dobrodošli u Berlin! Sjedite, molim Vas!
Ex: I ja?
Dr.Thürmann: Da, i ti, nevidljiva! Vidjeli smo mnogo od Berlina, ali o nama još uopšte nismo razgovarali. Pa, kako ste? Kako studij?
Andreas: Hvala, dobro – a studij ću uskoro završiti.
Dr.Thürmann: I onda? Šta ćete onda?
Andreas: Još ne znam. Razmišljam o nekom poslu za novine ili na radju. Ali, za početak se nadam manjim zadacima.
Dr.Thürmann: Možda biste mogli da meni pomognete u radu?
Andreas: Vrlo rado!
Dr.Thürmann: Znaite, želim da napišem knjigu – o alternativnoj medicini.
Andreas: Šta to znači?
Dr.Thürmann: Mislim na hemeopatiju. Vjerujem u liječenje prirodnim putem. I trebju mi intervjui. Da li biste htjeli da malo istražujete za mene – da pravite intervju sa ljekarima, pacijentima, da tražite članke?
Andreas: To bih radio vrlo rado. Ali, morate mi sve tačno objasniti.

Dr. Thürmann priča o svojim pacijentima – i nagovještava da će mu možda uspeti da Ex učini vidljivom!

Andreas: Rekli ste da ste i Vi radili u bolnici *Charité*.
Dr.Thürmann: Da, ali to je bilo davno. Tada sam još bio mlad.
Andreas: Pa šta ste radili?
Dr.Thürmann: Mnogo, mnogo toga! Imao sam svoju ordinaciju, imam je i sada. Još uvijek imam mnogo pacijenata, starih i mladih. To je veoma lijepo.

Ex: Pacijenti su lijepi?
Dr.Thürmann: Ne, Ex, nisam to tako mislio. Posao je lijep. Mogu da pomažem ljudima – možda i tebi!
Ex: Meni? Zašto meni?
Dr.Thürmann: Možda bih mogao da te učinim vidljivom?
Ex: Ne, ne, želim da ostanem nevidljiva.
Andreas: Ali, želio bih da te vidim!
Ex: Ja ne!

26. lekcija

„Mi samo želimo da budemo zajedno“

U ovoj lekciji emitovana je pjesma Ude Lindenerga: „*Wir wollen doch einfach nur zusammen sein*“